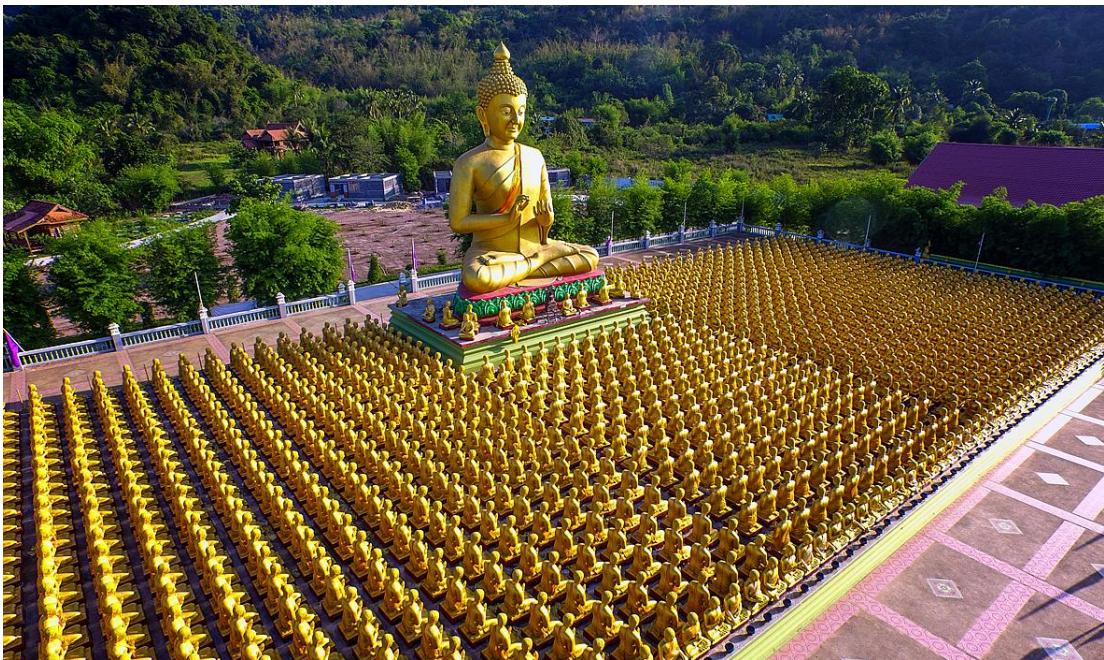

Sattvārādhanaṣṭava

Imn închinat ființelor simțitoare

compus de Ārya Nāgārjuna

Phuttha Utthayan Makha Bucha Anusorn, monument
care îl reprezintă pe Buddha Śākyamuni înconjurat de 1250 de discipoli

text și comentariu

Notă introductivă

Această lucrare se poate găsi la adresa web:

<http://www.AryaDharma.ro>

(click pentru a o vizita)

Pe acest site veți găsi multe traduceri ale unor texte esențiale din Buddha-Dharma, atât Sutre (discursuri sau învățăături ale Divinului Buddha) cât și tratate fundamentale derivate din aceste Sutre, adnotate sau comentate, după caz.

Toate textele de pe site (inclusiv acest text) sunt disponibile gratuit, se pot descărca gratuit, se pot folosi în mod gratuit, se pot tipări, și se pot distribui ca fișiere sau ca documente tipărite, oricui doriți, dacă și numai dacă nu faceți nicio modificare asupra lor, și dacă și numai dacă le oferiți celorlalți în mod gratuit.

În caz contrar, toate drepturile sunt rezervate.

Dacă aveți nevoie de alte drepturi, de alte formate ale textelor sau de alte variante ale lor, vă rugăm să luați legătura cu noi.

Traducere, prefață, introducere, comentarii, note, îngrijire: Alin Tocaciu

Versiunea: decembrie 2019

Prin virtutea meritelor acumulate prin a traduce, a corecta, a adnota, a comenta, a publica și a răspândi această lucrare, fie ca toate ființele să atingă Trezirea Perfectă.

Prefață

Această lucrare, încadrată în categoria Imnurilor, nu este o compoziție realizată de Ārya Nāgārjuna, ci este rezumatul versificat al unui discurs despre compasiune al Divinului Buddha, care vorbește la persoana I.

În Sutra, Tathāgata explică faptul că atingerea Buddhității este posibilă numai cu ajutorul compasiunii (despre care spune, în alte Sutre, că derivă din înțelepciune), și că de dragul ființelor simțitoare a făcut nenumărate sacrificii, pentru binele lor. Detalii despre acest discurs puteți găsi în formula de încheiere a acestei lucrări.

La sfârșitul textului puteți găsi un dicționar care cuprinde cel puțin o parte dintre termenii folosiți în acesta. Dacă aveți nevoie de un dicționar mai cuprinzător, îl puteți găsi în „Discursul despre perfecțiunea înțelepciunii (Prajñāpāramitā Sutra) în 8.000 de versete” sau în „Ghirlanda de nestemate (Ratnāvalī)” a lui Ārya Nāgārjuna, de pe aceeași pagină web cu acest text.

Pentru a ușura înțelegerea acestor învățături profunde am adăugat note explicative și am realizat și un comentariu destul de cuprinzător. Bineînțeles, comentariul nu are profunzimea învățăturilor, însă vă poate ajuta în lămurirea unor noțiuni, și conține și informații suplimentare despre Dharma în general.

Pe aceeași pagină web puteți găsi atât versiunea fără comentariu cât și cea cu comentariu. Vă recomand ca mai întâi să citiți de câteva ori versiunea fără comentariu, pentru a vă construi propria înțelegere directă a textului, și abia apoi să citiți comentariile, dacă doriți clarificări suplimentare care v-ar putea ajuta la aprofundarea înțelegerii lucrării.

Textul

1.

A avea respect pentru Mine înseamnă [a acționa pentru] binele ființelor, și niciun fel de alt respect.

Cei care au respect pentru mine sunt cei care nu abandonează compasiunea.

**Cei care au căzut, aflându-se într-o stare de abandonare a compasiunii,
Pot fi ridicați [din acea stare numai] prin compasiune, și prin nimic altceva.**

Fiind un discurs despre compasiune, termenii folosiți în această lucrare sunt cei convenționali. Spre exemplu se vorbește despre ființe în sensul de ființe apărute dependent.

Respectul adevărat față de Divinul Buddha înseamnă a acționa pentru încetarea suferinței ființelor, pentru apariția fericirii ființelor, pentru Eliberarea și Trezirea lor.

2.

**Cei care au grijă de ființele simțitoare, cu compasiune,
Mă mulțumesc, și în același timp cară și greutatea învățăturilor.**

**Cei care posedă moralitate, învățare, compasiune,
Concentrare și claritate, îl venerază mereu pe Tathāgata.**

Ultimele două rânduri înseamnă că dacă o ființă are moralitate, cunoaște bine Dharma, are compasiune, este pricepută în meditații și are claritate în viziunea asupra realității, toate acestea sunt de fapt o venerare continuă a lui Tathāgata, a Divinului Buddha, și nu că asemenea ființe realizează continuu vreo ceremonie de venerare. Ceremoniile, lumânările, bețișoarele parfumate etc., sunt tot metode de venerare, însă venerarea cea mai bună, de departe, este cea descrisă anterior.

3.

Am atins Realizarea¹ [n.t. supremă] pentru că am făcut bine ființelor simțitoare,

Și numai pentru binele ființelor simțitoare mi-am asumat acest corp.

Cei care au intenții vătămătoare față de ființele simțitoare,

De ce s-ar putea baza pe mine, fiind chiar cei care nu au respect pentru Mine?

---

¹ Vezi dicționarul.

Divinul Buddha și-a asumat nașterea ca om numai pentru binele ființelor, nașterea sa nu a avut loc în urma jinduirii, a forței karmei sau a ignoranței, ci numai datorită compasiunii.

În versetul anterior, despre cei care au moralitate, etc., Divinul Buddha spune că îl venerază continuu prin aceste calități și eforturi, și bineînțeles beneficiază de ajutorul lui, iar aici cei care au intenții rele față de ființe sunt tocmai opusul celor de mai sus.

Divinul Buddha a repetat în mai multe discursuri că deși ceremoniile de venerare sunt bune, venerarea cea mai bună este aplicarea învățăturilor sale (adică a Dharmei), dezvoltarea calităților, eliminarea defectelor, și parcurgerea Căii până la starea de Buddhaitate.

4.

A urmări binele ființelor simțitoare este venerare[a Mea];

[Îmi] oferă bucurie minții, în calitate de cel venerat.

Însă orice venerare a cărei natură este vătămătoare sau care îi rănește pe alții,

Chiar dacă este corect făcută, nu este bună, pentru că nu este în acord cu [Mine ca] cel venerat.

A căuta să facem bine ființelor simțitoare înseamnă a urmări binele lor suprem, ca ele să fie eliberate definitiv de suferință, să își dezvolte pe deplin toate calitățile, și este o venerare a Divinului Buddha.

Venerarea prin sacrificii umane sau animale, adică prin ucidere, sau prin ascetism, adică prin chinuirea corpului sau a minții, sau prin acțiuni vătămătoare cum ar fi convertirea forțată la Buddhism, chiar dacă este făcută din convingerea că ar face bine ființei convertite, toate acestea sunt de fapt acțiuni negative. „Corect făcută” se referă la a urma corect un ritual stabilit (de exemplu, în cazul uciderii unui animal, curățarea lamei, curățarea altarului, și alte pregătiri care de fapt culminează cu o acțiune foarte negativă), și nu are sensul de „bună”, adică nu este în acord cu învățăturile lui Tathāgata, de exemplu despre abținerea de la ucidere, și bineînțeles nici nu este generatoare de merite, ci de suferință atât în prezent cât și în viitor, pentru toate ființele implicate, pentru ucigași, pentru cei care îi sprijină și îi aprobă, pentru ființele sacrificate, pentru inventatorii acelei ceremonii de sacrificiu, etc.

5.

**Soțiile, copiii, bogățiile, faima, regatul,
Carnea, sângele, grăsimea, ochii și corpul,
Pe toate le-am sacrificat din iubire binevoitoare pentru aceste [ființe],
Așadar, dacă le vatem pe ele, mă vatem pe mine.**

În multe vieți anterioare, Buddha însuși a povestit ce sacrificii a făcut pentru binele ființelor. Unele povestiri apar în Sutare, iar altele sunt grupate în colecția numită Jātaka.

De aceea, a vătăma ființele, pentru care Bodhisattva care a devenit apoi Buddha Śākyamuni a făcut atât de multe sacrificii, este opusul acțiunilor Sale.

6.

**A face bine ființelor este modul suprem de a mă venera,
Însă a face rău ființelor este modul suprem de a mă vătăma.
Deoarece ființele simțitoare și cu mine am trecut în același fel prin
experiențele fericirii și suferinței,
Cum ar putea să îmi fie discipol cineva care este ostil ființelor?**

„Vătămarea” lui Buddha are aici rol pedagogic, deoarece un Buddha nu poate fi vătămat. Însă ființele pot fi vătămăte, și ființa care face rău altor ființe acumulează multă karma negativă, și va fi vătămată în viitor.

7.

**Pentru ființele simțitoare am făcut fapte virtuozose, am mulțumit
Protectorii,**

**Am obținut perfecțiunile (pāramitā), [toate acestea] doar prin a fi
concentrat pe [a face] binele mulțimii de ființe.**

**Am învins puterea lui Māra pentru că mintea mea a fost angajată ferm în
binele ființelor.**

**Am devenit un Buddha prin virtutea modului în care au acționat în multe
feluri ființele simțitoare.**

„Protectorii” se referă la Buddhașii pe care i-a venerat viitorul Buddha Śākyamuni de-a lungul nenumăratelor existențe. De asemenea, Divinul Buddha a devenit Buddha și datorită ajutorului de multe feluri pe care l-a primit de la nenumărate ființe simțitoare.

8.

Dacă nu ar fi existat ființe, prețuite ca prieteni, în decursul tuturor existențelor mele,

Pe ce bază ar fi apărut aici iubirea binevoitoare, pe ce s-ar fi concentrat compasiunea,

Care ar fi fost obiectul viziunii uniforme, al bucuriei și așa mai departe, pentru cine ar fi avut loc eliberarea și celelalte,

Și de dragul cui ar fi fost cultivată răbdarea, pentru mult timp, cu mintea fixată pe compasiune?

„Eliberarea și celelalte” se referă la etapele Trezirii, până la cea de Trezire perfectă ca Buddha.

9.

Am fost generos de multe ori cu cei rătăcind prin [felurite] forme de existență, cum ar fi elefanții.

Chiar aceste ființe simțitoare au venit la mine ca vase pentru darurile mele, pe care le-am și acceptat.

Compasiunea mea a înflorit datorită acestor ființe simțitoare care rătăcesc prin felurite forme de existență.

Dacă nu aș fi protejat aceste ființe simțitoare, pentru binele cui ar fi fost oferită această bunăstare?

Atunci când era un Bodhisattva, actualul Buddha a fost născut și ca elefant, de mai multe ori. Divinul Buddha a povestit evenimente din acele vieți, care acum sunt păstrate în câteva Sutre, în câteva povestiri din Jataka și din Dhammapada.

10.

Dacă nu ar fi fost ființe în Samsara, care e plină [de situații în care ele] se îndreaptă spre dezastru,

Care s-au obișnuit atât de mult cu a nu ajunge nicăieri, ci [doar] în tărâmul lui Yama, deoarece și-au jucat rolurile, învârtindu-se prin viețile lor,

Cum aș putea să vreau eu – Victoriosul, această ființă măreață –să le eliberez din Samsara,

Dacă nu ar exista ființe simțitoare pe care să le prețuiesc?

De exemplu, o ființă născută într-o familie de vânători, dacă va îmbrățișa aceeași ocupație va avea parte tot de o renaștere într-un infern, datorită karmei negative acumulate, la fel ca și părinții ei. Poate ușor de înțeles este și exemplul

unui animal de pradă, care va fi educat de către părinți sau de către haită (familie) să ucidă pentru a supraviețui. Așadar, aceste ființe lipsite de reflexivitate, de înțelepciune, doar își joacă rolurile din contextul în care au ajuns datorită acțiunilor anterioare. Acțiunile negative făcute la îndemnul altor ființe nu sunt lipsite de vină și nici de consecințe, așa cum spune tot Ārya Nāgārjuna în „Epistolă către un prieten” (Suhṛllekha), versetul 30, disponibilă pe aceeași pagină web pe care poate fi găsită această lucrare.

11.

**Cât timp luminează strălucitor învățăturile mele care instruiesc lumea,
Voi, cei care vreți să faceți bine ființelor, trebuie să rămâneți.**

**Studiind din nou și din nou ceea ce am făcut de dragul ființelor simțitoare,
voi cei care niciodată nu vă descurajați,**

**Fără să deveniți oboșiți, trebuie să direcționați acest corp [ca el să
întrupeze] esența cuvintelor mele.**

Aceasta încheie discursul rostit de Divin celor șaisprezece măreți Śrāvaka (Ascultători Arhați), cuprins în capitolul numit „Râul alcalin” (sau Râul sărat, numele unui râu care curge printr-un infern) din Bodhisattvapiṭaka[sutra], al cărui rezumat în versete a fost făcut de către maestrul Ārya Nāgārjuna în textul „Imnul care [mulțumește și] aduce omagii ființelor simțitoare”.

Dicționar de termeni

BUDDHA. „Cel Trezit”. Cel care s-a Trezit la Realitate. Termen folosit atât pentru ființa cel mai recent Trezită pe această planetă (Buddha istoric, adică Gautama Siddhartha, numit și Śākyamuni, adică înțeleptul clanului Śākya), cât și pentru orice alte ființe care au ajuns la aceeași stare, la aceeași realizare, despre care se afirmă în Prajñāpāramitā Sutra că sunt într-un număr „infini”. Numit și „Tathāgata”, „Buddha”, „Jina”, „Conducătorul Caravanei”, etc. În traducere se mai folosesc și „Divinul”, „Împlinitul”, „Realizatul”, „Trezitul”, „Nobilul”, „Desăvârșitul”.

DHARMA. 1) Realitatea unică, finală, fundamentală; 2) un eveniment esențialmente real, sau un adevăr; 3) ca reflectat în viață: dreptate, virtute; 4) dacă este scris cu majusculă, învățătura lui Buddha: Doctrină, Scriptură, Adevăr; se referă la învățăturile Buddhiste în general sau, în funcție de context, la o anumită învățătură în particular; unii traducători se referă la acestea ca fiind „doctrina buddhistă”, termen ce sugerează însă îngustime și rigiditate și de aceea în traducere se folosesc alternativ cele două cuvinte, doctrină și învățătură; 5) obiect al celui de-al șaselea organ de simț (al minții); 6) în general, orice entitate perceptibilă sau conceptibilă: fenomen, ființă, obiect, noțiune, însușire, concept, idee, parte, stare, etc.

DISCIPOL, sau ASCULTĂTOR (*śrāvaka*). Cineva care ascultă. Tehnic, numai cei care au auzit (sau ascultat) Legea direct de la Buddha, însă în textele Mahāyāna se folosește asemenea și pentru cei care urmează Hīnayāna.

JINA. „Cuceritor”, „Victorios”. Epitet pentru Buddha.

MĀRA. Moartea. Distrugătorul și dușmanul a ceea ce este priceput, pozitiv, binefăcător. „Ademenitorul” Buddhist, personificarea tuturor relelor și pasiunilor, al căror momeli și capcane sunt plăcerile simțurilor și nu numai. Uneori identificat cu cele cinci agregate și cu ceea ce este nepermanent, suferință și non-sine. Deși în limba română Mara este un nume pentru o reprezentantă a sexului feminin, în Buddhism acesta este de sex masculin.

NIRVANA. „Încetare”, „stingere”. Calm liniștit, sublim, existență reală, nedistorsionată.

PARINIRVANA. NIRVANA completă, finală, fără rămășițe.

PROTECTOR. Un Buddha (deoarece ajută ființele să evite suferința, le protejează de suferință).

REALIZARE. „Realizarea” nu înseamnă construirea, atingerea sau obținerea a ceva, ci are un sens apropiat de expresia convențională „a-ți da seama direct, nemijlocit, de ceva”. „Realizarea Realității” înseamnă vederea clară, directă, înțelegerea de o profunzime infinită a stării de fapt. Aceste cuvinte, desigur, sunt incapabile să exprime foarte precis ceva ce nu ține de cuvinte, de noțiuni.

Desigur, se poate spune că „Realizarea Realității” este o realizare în sens obișnuit, în sensul că a necesitat efort și resurse, și că prin ea se „obține” încetarea suferinței și eliberarea din Samsara, respectiv Trezirea perfectă. Totuși, sensul cel mai apropiat de cel intenționat în texte este cel de la începutul acestei definiții.

SAMSARA. Cuvânt din limba sanscrită care înseamnă „rătăcire”. Este folosit de către Buddha pentru a descrie rătăcirea ființelor în ciclul renașterilor și morților. Existență ciclică. Potrivit semnificației sale, nu este un „drum” urmat, ci o rătăcire fără o direcție precisă și fără un scop precis. Existența condiționată a vieții obișnuite în care suferința apare deoarece ființa încă are ignoranță, atașare și agresiune (cele trei otrăvuri). Eliberarea, sau Trezirea, sau Iluminarea sunt cuvintele folosite pentru a indica starea de oprire a acestui ciclu care, în absența realizării naturii adevărate a tuturor fenomenelor aparente, continuă la nesfârșit. Vezi NAȘTERE-ȘI-MOARTE.

TATHĀGATA (*tathā-gata* sau *tathā-āgata*). Un titlu al lui Buddha, însemnând fie „Astfel-Plecat”, fie „Astfel-Venit”.

TREZIRE, COMPLETĂ (*anuttara-samyak-sambodhi*). Literalmente, cea mai corectă și mai perfectă Trezire. Caracteristică numai Buddhașilor. Scopul Mahāyāna, care înlocuiește scopul Nirvānei private, personale, a Arhaților. Tradusă în literatura occidentală și prin cuvântul „Iluminare”. Sensul cuvântului sanscrit „bodhi” este trezire sau înflorire completă, adică de trezire din iluzie, din vis, la Realitate, la Adevăr, și respectiv de înflorire sau dezvoltare completă a tuturor calităților posibile. „Iluminare” poate presupune ca sens și o sursă „exterioară” de „lumină”, și ca cineva să fie „iluminat” în mod pasiv, printr-un fel de grație divină, însă nu acesta este sensul în Buddhism, care este non-teist.

Cuprins

Notă introductivă.....	1
Prefață.....	2
Textul	3
Dicționar de termeni.....	8
Cuprins	10